

254760 - Ramazan ayının kazası mı önce tutulur yoksa adak orucu veya yeminin keffareti mi?

Soru

Benim geçen Ramazan'dan kalan kaza orucum ve yemin keffaret orucum var. Bir keresinde ilk tutacağım orucun, Ramazanın kazası sonra da keffaret olacağını duymuştum. Bu sıralama vacip mi yoksa muhalefet edilebilir mi?

Detaylı cevap

Ramazan ayının kaza orucu bulunan kimse, bir sonraki Ramazan'a girmeden bu kaza orucunu erteleyebilir. İbn Kudame (Rahimehullah) demiştir ki: "Ramazan'dan orucu kalan kimse bu orucu bir sonraki Ramazana kadar erteleyebilir. Çünkü Hz. Aişe radiyallahu anha şöyle demiştir: "Bazen benim Ramazan'dan kalan orucum oluyordu, ve ben de Şaban ayına kadar bu orucu tutmuyordum."[\[1\]](#). Ancak Ramazanın kazasının bir sonraki Ramazana özür olmaksızın ertelenmesi caiz değildir. Çünkü Hz. Aişe radiyallahu anha diğer Ramazana kadar ertelemedi, eğer caiz olsaydı bunu yapardı." El-Muğni 3/85

Yeminin keffaretinde ise hemen yerine getirilmesi mi gerekir yoksa ertelenebilir mi diye ilim ehli ihtilafa düşmüştür. Fıkıh Ansiklopedisinde şöyle geçmiştir: " Alimlerin cumhuru, yemin keffaretinin ertelenmeyeceğini ve bozulmasından hemen sonra vacip olduğunu kabul etmişlerdir. Çünkü mutlak emirde asıl olan budur."[\[2\]](#)

Şeyh İbn Üseymin rahimehullah şöyle demiştir: "Yemini korumak için, bozduktan sonra keffaretini hemen yerine getirmek gerekir. Çünkü vacipte asıl olan husus acele etmektir. O da yeminin gerektirdiği şeyi yerine getirmektir."[\[3\]](#)

Şafiiler de -sahih olan görüşe göre- Bir günahı bırakacağına dair yemin ederek sonra yapması gibi bozulan yemin bir masiyet olduğu durumlarda keffaretin hemen gerektiği görüşünü kabul etmişlerdir. Bu durumda keffaretin hemen yerine getirilmesi gerekir.

İmam Nevevi rahimehullah şöyle demiştir: "Keffaret, yanlışlıkla adam öldürme veya yeminin bazı çeşitleri gibi kasıtlı durumlar dışında ise ertelenebilir. Bunda ihtilaf yoktur çünkü kişi özür sahibidir.

Eğer kişi kasıtlı ve başkasına haksızlık yapmış durumda ise, hemen yapılması mı gerekir yoksa ertelenebilir mi? Bu konuda Kaffal ve diğer alimlerden gelen iki görüş vardır, sahih olan ise hemen yapmaktır."[\[4\]](#)

Buna göre cumhurun görüşü yemin keffaretinin, Ramazanın kazasının önüne geçirilmesi gerektiği yönündedir. Çünkü keffaret hemen yapılır, Ramazan kazası ise ertelenebilir.

Eğer vakti daralmışsa ve diğer Ramazan'a keffaretle kazayı tutamayacak kadar az vakit kalmışsa kazayı önce tutar. Çünkü kaza daha gereklidir ve alimler kazanın adak orucunun önüne geçirileceğini söylemişlerdir.

İmam Nevevi rahimehullah şöyle demiştir: "Kişinin bir özür sebebiyle Ramazan ayından tutamadığı oruçlar varsa, ve özür ortadan kalkmışsa kaçırdığı oruçları tutması gerekir. Çünkü kaza, adak orucundan daha gereklidir."[\[5\]](#)

En iyisini Allah bilir.

[\[1\]](#) Muttefekun aleyh

[\[2\]](#) 10/14

[\[3\]](#) Kavlu Mufid ala Kitab-ı Tevhid, 2/456. Şerhul Mumeti' 15/159

[\[4\]](#) El-Mecmu' 3/70

[\[5\]](#) El-Mecmu' 6/391